

ارزیابی سیستم اطلاعات بیمارستانی طبق استاندارد ایزو ۹۲۴۱/۱۰

رفت محبی فر* عاطفه صادقی** عارفه کاویان پور*** رامتین شیشه چی****

Evaluation of Hospital Information System Based on ISO Standard 9241/10

R.Mohebbifar A.Sadeghei A.Kavianpour R.Shishechi

ABSTRACT:

Background: Easy access to information is a requisite for proper functioning of a complicated organization such as hospital. The most effective way of collecting, storing, communicating and offering a lot of information in a way that satisfies users' needs, is using a computer. Hospital Information comprehensive System (HIS) supplies informational and operational needs and provides the necessities for controlling hospitals in daily activities. It also yields speeding and facilitating of planning, budgeting and decision making in management.

Objective: The present study was aimed to evaluate Hospital Information Systems (HIS) of "Shahid Rajaie" educational and clinical center, Qazvin based on ISO Standard 9241/10.

Methods: The present descriptive- sectional research was performed in Qazvin in 1391 to examine Hospital Information Systems (HIS) of "Shahid Rajaie" educational and clinical center. The subjects were 56 users of HIS in that center. To gather information, the questionnaire of ISO Standard 9241/10 was used. After conduction of the study, data analysis was done based on inferential statistic methods such as Pearson correlation coefficient, t- test and Wilcoxon on signed- rank test, using SPSS software.

Findings: The results of data analysis showed that the subjects agreed with suitability criterion of the HIS for the task performance (%70/8 of subjects), self-descriptiveness criterion (%82/43 of the subjects), controllability criterion (%67/96 of the subjects), conformity with users' expectations criterion (%79/23 of the subjects), error tolerant criterion (%72/12 of the subjects), suitability for individualization criterion(%57/81 of the subjects), and suitability for learning criterion (%75/52 of the subjects). The findings demonstrated that users' view about the controllability criteria and task criteria was high. Their view about compatibility of HIS with the users' expectations, suitability for learning, self-descriptiveness and error tolerant was fairly high, and about individualization criterion was low, comparing with the other criteria.

Conclusion: Regarding the findings of this study and the limitations of the present Hospital Information Systems (HIS) in Iran, we can state that HIS criteria has been carried out in a relatively desirable level. Reaching to the most ideal level, we should attempt to hold instructional workshops for system users and apply their ideas about system planning to develop the present system going with the global standards.

Keywords: Hospital Information System, Standard, ISO Standard 9241/10, University

چکیده:

زمینه: عملکرد سازمان پیچیده‌ای با بخش‌های متعدد مثل بیمارستان نیاز به دسترسی به اطلاعات دارد. مؤثرترین شیوهی جمع‌آوری، ذخیره‌سازی، تبادل و ارائه‌ی مقادیر زیاد اطلاعات به نحوی که نیاز عملی مصرف‌کنندگان را مرتفع نماید، استفاده از کامپیوتر است. سیستم جامع اطلاعات بیمارستانی (HIS) موجب برآورده ساختن نیازهای اطلاعاتی، عملیاتی و کنترل بیمارستان در عملیات روزمره و همچنین تسریع و تسهیل در برنامه‌ریزی، بودجه‌بندی و تصمیم‌گیری‌های مدیریت گردیده است.

هدف: مطالعه حاضر با هدف ارزیابی سیستم اطلاعات بیمارستانی (HIS) مرکز آموزشی و درمانی شهید رجایی قزوین طبق استاندارد ایزو ۹۲۴۱/۱۰ انجام گرفته است.

روش‌ها: پژوهش حاضر به صورت توصیفی- مقطعی در سال ۱۳۹۱ به منظور ارزیابی سیستم اطلاعات بیمارستانی مرکز آموزشی درمانی شهید رجایی قزوین انجام شده است. جمعیت مورد مطالعه، ۵۶ نفر از کاربران سیستم اطلاعات بیمارستانی این مرکز بودند. به منظور جمع‌آوری اطلاعات، از پرسش‌نامه استاندارد ایزو ۹۲۴۱/۱۰ استفاده شد. تحلیل داده‌ها از طریق روش‌های آماری استنبطی از جمله ضریب همبستگی پیرسون، آزمون t- تست و آزمون ویلکاکسون و با استفاده از نرم افزار SPSS انجام گردید.

یافته‌ها: از جامعه مورد پژوهش ۷۰/۸ درصد با معیار مناسب بودن برای انجام وظایف، ۸۲/۴۳ درصد با معیار خود توصیف کنندگی، ۶۷/۹۶ درصد با معیار قابل کنترل بودن، ۷۹/۲۳ درصد با معیار سازگاری با انتظارات کاربر، ۷۲/۱۲ درصد با معیار تحمل خطا، ۵۷/۵۸۱ درصد با معیار مناسب بودن برای اختصاصی‌سازی، ۷۵/۵۲ درصد با معیار مناسب بودن برای آموزش نسبتاً موافق بودند. یافته‌های پژوهش حاکی از آن است که دیدگاه کاربران در مورد معیارهای قابل کنترل بودن و مناسب بودن برای انجام وظایف در حد بالایی بود و سازگاری سیستم اطلاعات بیمارستانی با انتظارات کاربران، مناسب بودن برای آموزش، خود توصیف کنندگی و تحمل خطا نسبتاً بالا بود و مناسب بودن برای اختصاصی‌سازی نسبت به سایر معیارها در حد پایین‌تری قرار داشت.

نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج پژوهش حاضر و با توجه به محدودیت‌های سیستم‌های فعلی اطلاعات بیمارستانی در ایران، می‌توان اظهار داشت که معیارهای سیستم اطلاعات بیمارستانی در حد نسبتاً مطلوب پیاده شده است و برای رسیدن به حالت کاملاً مطلوب، باید با برگزاری کارگاه‌های آموزشی برای کاربران سیستم، استفاده از نظرات کاربران در طراحی سیستم، به توسعه سیستم فعلی در جهت استاندارد‌های جهانی مبادرت ورزید.

کلیدواژه‌ها: سیستم اطلاعات بیمارستانی، استاندارد، استاندارد ایزو ۹۲۴۱/۱۰، دانشگاه

* استادیار گویه مدیریت بهداشت و درمان، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی قزوین

** دانشجوی کارشناسی ارشد رشته مدیریت بهداشت و درمان، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی قزوین

*** کارشناس رشته مدیریت بهداشت و درمان، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی قزوین

**** دانشجوی کارشناسی ارشد MBA، دانشگاه آزاد گیلان

آدرس نویسنده مسئول: دانشگاه علوم پزشکی قزوین، دانشکده بهداشت، تلفن: ۰۹۱۲۸۱۴۷۰۸۶، Email: atefeh.sadeghi@gmail.com